

بررسی تغییرات توسعه شهر لیکک با استفاده از تصاویر تاریخی Google Earth

محسن آرمین^{۱*}، وجیهه قربان نیا خیبری^۲، الهه عظیمی^۳

۱- استادیار، گروه مهندسی منابع طبیعی و پژوهشکده منابع طبیعی و زیست محیطی دانشگاه یاسوج، Mohsenarmin2007@gmail.com

۲- دانش آموخته دکتری علوم و مهندسی محیط زیست دانشگاه ملایر، Ghorbannia2008@gmail.com

۳- دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه‌ریزی شهری دانشگاه یزد، e.azimi1996@gmail.com

⋮

چکیده

دسترسی به آمار و اطلاعات بروز و بهنگام و آگاهی از روند تغییرات شهری از عوامل کلیدی در برنامه‌ریزی‌ها و تصمیم‌گیری‌ها برای مدیران شهری است که این امر با کاربرد فرایند آشکارسازی تغییرات میسر خواهد شد. در این پژوهش تغییرات توسعه شهر لیکک در استان کهگیلویه و بویراحمد با استفاده از تصاویر تاریخی Google Earth مورد بررسی و ارزیابی قرار گرفته است. نتایج مطالعه نشان داد که مساحت شهر لیکک در سال‌های ۲۰۰۳، ۲۰۱۱ و ۲۰۱۶ به ترتیب ۲۱۶، ۳۲۹/۱ و ۳۵۶ هکتار است. ملاحظه می‌شود که در دوره زمانی ۸ ساله (از سال ۲۰۰۳ تا ۲۰۱۱) که همزمان با اعلام لیکک در سال ۲۰۰۵ به عنوان شهر بوده است، رشد قابل ملاحظه‌ای در شهر صورت گرفته به طوری که مساحت شهر از ۲۱۶ هکتار به ۳۲۹ هکتار رسید. با توجه به فقر نسبی و حتی فقر مطلق در بعضی از مناطق شهرستان بهمئی، بعد از اعلام لیکک به عنوان شهر و فراهم شدن حداقل امکانات و رفاه نسبی در شهر، مهاجرت بی‌سابقه‌ای از روستاهای اطراف به سمت شهر صورت گرفت. مردمی که از روستاهای اطراف به سمت شهر مهاجرت کردند، عمدتاً دارای شغل کشاورزی و دامداری بودند، اگر چه در رفاه نبودند ولی به هر حال حداقل درآمدی داشتند و روزگار می‌گذراندند. مهاجرین به امید داشتن شغلی بهتر و رفاهی بهتر به شهر آمدند ولی بعد از گذشت چند سال نه تنها شغلی بهتر فراهم نشد بلکه حتی از داشتن آب و هوایی مطلوب هم محروم شدند و همه امیدشان به یأس تبدیل شد و ملاحظه می‌شود که در یک دوره ۵ ساله یعنی از سال ۲۰۱۱ تا ۲۰۱۶، مساحت شهر فقط ۲۷ هکتار توسعه پیدا کرد. به دلیل عدم توسعه زیرساخت‌های شهرنشینی و متأثر شدن شهر لیکک از پدیده ریزگردها و مشکلات زیست محیطی، به نظر می‌رسد که در آینده نه تنها شهر رشد چندانی نخواهد داشت بلکه شاهد مهاجرت معکوس نیز خواهیم بود.

واژه‌های کلیدی: تغییرات، توسعه، تصاویر تاریخی، Google Earth، لیکک.

۱- مقدمه

ایران در طی بیش از چهاردهه گذشته با دو پدیده مرتبط به هم یعنی رشد جمعیت و شهرنشینی مواجه بوده است. تمرکز روز افزون جمعیت در نواحی شهری و رشد سریع شهرنشینی ناشی از مهاجرت سبب گسترش فیزیکی سکونت‌گاه‌های شهری و گسترش شهر سبب از بین رفتن زمین‌های مستعد کشاورزی و تبدیل آن به کاربری‌های مسکونی شده است. از طرف دیگر تأمین نیازهای انسان مستلزم استفاده گسترده از منابع طبیعی است و با رشد جمعیت تقاضا برای منابع زمین هم در بخش کشاورزی و هم غیر کشاورزی رو به افزایش است. اطلاعات کاربری اراضی و تیپ پوشش زمین لازمه انجام فعالیت‌های مختلف مدیریتی، اهداف سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی‌های مرتبط با سطح زمین هستند [۱]. مشکلات ایجاد شده در اثر تغییر کاربری